

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний авіаційний університет
Факультет транспорту, менеджменту та логістики
Кафедра організації авіаційних робіт та послуг

УЗГОДЖЕНО
 Декан ФТМЛ

ЗАТВЕРДЖУЮ
 Проректор з навчальної роботи

_____ О. Ільєнко
 «__» _____ 2019 р.

_____ А. Гудманян
 «__» _____ 2019 р.

Система менеджменту якості

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
«Управління проектами авіації спецпризначення»

Галузь знань 27 Транспорт
 Спеціальність: 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»
 Спеціалізація: 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)»
 Освітньо - професійна програма: «Організація авіаційних робіт і послуг»

Форма навчання	Семестр	Усього (годин/кредитів ECTS)	Лекції	Практ. заняття	Лабораторні	Самостійна робота	К	КП	Форма сем. контролю
Денна:	1,2	270/9	51	51	-	168	-	КП 2с	екзамен 1с екзамен 2с
Заочна:	1,2	270/9	14	16	-	240	1 к-1с	КП 2с	екзамен 1с екзамен 2с

Індекс: РМ-7-275/19-2.1.4.2
 Індекс: РМ-12-275/19-2.1.4.2

Система менеджменту якості.
Робоча програма
навчальної дисципліни
"Управління проектами авіації
спецпризначення"

Шифр
документа

СМЯ НАУ
РП 19.02.01–01-2019

Стор. 2 із 11

Робочу програму навчальної дисципліни «Управління проектами авіації спецпризначення» розроблено на основі освітньої програми та робочих навчальних планів № РМ-7-275/19, № РМ-12-275/19 підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Магістр» за спеціальністю 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)», спеціалізацією 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-професійної програми «Організація авіаційних робіт і послуг» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили:

доцент кафедри організації
авіаційних робіт та послуг
доцент кафедри організації
авіаційних робіт та послуг

_____ О.О. Соловйова

_____ І.М. Герасименко

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри спеціальності 275 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» (спеціалізації 275.04 «Транспортні технології (на повітряному транспорті)» освітньо-професійної програми «Організація авіаційних робіт і послуг») – кафедри організації авіаційних робіт та послуг, протокол № ___ від «___» _____ 2019 р.

Завідувач кафедри

_____ К.М. Разумова

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні науково-методично-редакційної ради ФТМЛ, протокол № ___ від «___» _____ 2019 р.

Голова НМРР

_____ І.В. Шевченко

Рівень документа – 3б

Плановий термін між ревізіями – 1 рік

Контрольний примірник

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Пояснювальна записка	4
1.1. Заплановані результати	4
1.2. Програма навчальної дисципліни	4
2. Зміст навчальної дисципліни	6
2.1. Структура навчальної дисципліни	6
2.2. Завдання на курсовий проект	7
2.3. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН)	7
2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену (ЗФН)	8
3. Навчально-методичні матеріали з дисципліни	8
3.1. Методи навчання	8
3.2. Рекомендована література (базова і допоміжна)	8
3.3. Інформаційні ресурси в Інтернеті	8
4. Рейтингова система оцінювання набутих студентом знань та вмінь	9

ВСТУП

Робочу програму (РП) навчальної дисципліни «Управління проектами авіації спецпризначення» розроблено на основі «Методичних рекомендацій до розроблення робочої програми навчальної дисципліни», затвердженої розпорядженням № 071/роз від 10.07.2019 р., № 088/роз від 16.10.2019 р. та відповідних нормативних документів.

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

1.1. Заплановані результати

Дана навчальна дисципліна є теоретичною та практичною основою сукупності знань та вмінь, що формують профіль фахівця в галузі авіаційного транспорту.

Метою викладання дисципліни є оволодіння студентами знань з виконання різних видів авіаційних робіт, а також вмінь, необхідних для інвестування в реальні активи на всіх рівнях управління в державному та приватному секторах економіки та управління діяльністю авіатранспортних підприємств.

Завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- опанування основ ринкової економіки стосовно методів підготовки, експертизи і оцінки проектів;

- ознайомлення з головними концептуальними поняттями, методами та підходами, які використовують у вітчизняній та міжнародній практиці при проведенні проектного аналізу;

- удосконалення процесів прийняття рішень при розробці і реалізації проектів.

У результаті вивчення даної навчальної дисципліни студент повинен набути таких **компетентностей**:

- термінології, головних понять, які використовують у світовій практиці ділового спілкування при підготовці та здійсненні проектів;

- процесу керівництва та координації людських, матеріальних та фінансових ресурсів протягом життєвого циклу проекту;

- найважливіших критеріїв і чинників, які враховуються на різних стадіях життєвого циклу проекту,

- методології проектного аналізу;

- основ бізнес-планування інвестиційного проекту.

- оцінки інвестиційної привабливості проекту;

- виділення та аналізу ризиків проекту;

- проведення технічного та фінансово-економічного аналізу проекту;

- розроблення бізнес — плану інвестиційного проекту.

Навчальна дисципліна «Управління проектами авіації спецпризначення» є базою для вивчення навчальних дисциплін: «Застосування авіації в галузях економіки», «Наукова організація праці».

1.2. Програма навчальної дисципліни.

Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з двох навчальних модулів, а саме:

- навчального модуля №1 «Сутність та методологія проектного аналізу»;

- навчального модуля №2 «Аналіз, критерії оцінки та планування інвестиційного проекту», кожен з яких є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання.

Окремим третім модулем є курсовий проект (КП), який виконується у другому семестрі. КП є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни.

Модуль 1. Сутність та методологія проектного аналізу

Тема 1. Поняття проекту, проектного аналізу, інвестиційної діяльності.

Поняття проекту, плану, програми, інвестиційного проекту. Основні ознаки проекту. Класифікація проектів. Фактори впливу на реалізацію проекту. Поняття та концепція проектного аналізу. Система принципів проектного аналізу.

Тема 2. Поняття інвестицій, їх сутність та структура.

Класифікація та типи інвестицій. Об'єкти та суб'єкти інвестиційної діяльності. Джерела фінансування інвестицій та їх класифікація. Форми інвестиційного кредиту: банківські інвестиційні кредити; державний інвестиційний кредит; податковий інвестиційний кредит; міжнародний інвестиційний кредит.

Тема 3. Життєвий цикл проекту.

Поняття циклу проекту. Фази та стадії проекту. Характеристика та стадії передінвестиційної фази проекту. Характеристика та стадії інвестиційної фази проекту. Характеристика та стадії експлуатаційної фази проекту.

Тема 4. Сутність грошового потоку, аналіз вигід і витрат проекту.

Поняття грошового потоку. Методика розрахунку грошового потоку. Визначення цінності проекту. Структура інвестиційних та поточних витрат за проектом. Поняття економічного та фінансового аналізу проекту. Вартість грошей у часі та причини її зміни. Майбутня вартість коштів (*future value – FV*). Теперішня вартість коштів (*present value – PV*). Операції компаундування та дисконтування.

Модуль 2. «Аналіз, оцінювання та планування інвестиційного проекту»

Тема 1. Чиста приведена цінність (вартість) проекту Net Present Value (NPV).

Формальні та неформальні методи аналізу ефективності проектів. Статичні та динамічні методи оцінки економічної ефективності інвестиційних проектів. Поняття чистої теперішньої (приведеної) вартості (NPV). Розрахунок NPV у разі одноразового здійснення інвестиційних витрат. Розрахунок NPV у разі здійснення послідовного інвестування протягом декількох років. Правила роботи з критерієм NPV.

Тема 2. Внутрішня ставка доходу Internal Rate of Return (IRR).

Поняття внутрішньої ставки дохідності (рентабельності) (IRR). Метод визначення внутрішньої ставки дохідності на основі прогнозу чистих доходів підприємства. Графічний метод визначення IRR. Правила роботи з критерієм IRR. Взаємозв'язок між NPV та IRR.

Тема 3. Критерій «вигоди-витрати», термін окупності проекту.

Коефіцієнт вигоди-витрат (Benefit/Cost Ratio) BCR. Взаємозв'язок між NPV та BCR. Індекс прибутковості (рентабельності) Profitability Index (PI). Термін окупності (Payback period) PP. Оцінка ефективності інвестиційного проекту. Визначення оптимального масштабу інвестиційного проекту, а також оцінка його стратегічної перспективи.

Тема 4. Аналіз ризику в інвестиційних проектах.

Поняття ризику. Види невизначеності і інвестиційних ризиків. Методи обліку факторів невизначеності і ризику при оцінці ефективності проекту. Якісний та кількісний

аналіз ризику. Процедура експертної оцінки ризику. Аналіз чутливості та алгоритм його проведення. Факторна еластичність показників ефективності проекту.

Тема 5. Складання бізнес-плану інвестиційного проекту.

Функції бізнес-плану. Джерела вихідної інформації для складання бізнес-плану. Типова структура розділів бізнес-плану. Розробка структури та окремих розділів бізнес-плану інвестиційного проекту підприємства авіації спецпризначення

Модуль №3 «Курсовий проект»

Курсовий проект (КП) виконується у другому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій. Мета полягає у закріпленні теоретичних знань студентів з навчального курсу «Управління проектами авіації спецпризначення» та набуття ними практичних вмінь і навичок щодо бізнес-планування інвестиційного проекту.

2. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

2.1. Структура навчальної дисципліни.

№ п/п	Назва теми	Обсяг навчальних занять (год.)								
		Денна форма навчання				Заочна форма навчання				
		Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	Усього	Лекції	Практ. заняття	СРС	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Модуль №1 «Сутність та методологія проектного аналізу»										
		1 семестр				1 семестр				
1.1	Поняття проекту, проектного аналізу, інвестиційної діяльності	26	2 2	2	20	26	2	–	24	
1.2	Поняття інвестицій, їх сутність та структура	28	2 2	2 2	20	28	2	-	26	
1.3	Життєвий цикл проекту	28	2 2	2 2	20	28	2	2	24	
1.4	Сутність грошового потоку, аналіз вигід і витрат проекту	34	2 2 1	2 2 1	24	30	2	2	26	
1.5	Виконання контрольної (домашньої) роботи (ЗФН).	-	-	-	-	8	-	-	8	
1.6	Модульна контрольна робота №1	4	–	2	2	-	-	-	-	
Усього за модулем №1		120	17	17	86	120	8	4	108	
Усього за 1 семестр		120	17	17	86	120	8	4	108	
Модуль №2 «Аналіз, оцінювання та планування інвестиційного проекту»										
		2 семестр				2 семестр				
2.1	Чиста приведена цінність (вартість) проекту Net Present Value (NPV)	19	2 2 2	2 2 2	7	23	2	2	19	

2.2	Внутрішня ставка доходу Internal Rate of Return (IRR)	23	2 2 2 2	2 2 2 2	7	25	2	2	20
2.3	Критерій «вигоди-витрати», термін окупності проекту	23	2 2 2 2	2 2 2 2	7	19	-	2	16
2.4	Аналіз ризику в інвестиційних проектах	17	2 2 2	2 2 2	7	19	-	2	16
2.5	Складання бізнес-плану інвестиційного проекту	19	2 2 2	2 2 2	7	19	2	2 2	16
2.6	Модульна контрольна робота №2	4	-	2	2	-	-	-	-
Усього за модулем №2		105	34	34	37	105	6	12	87
Модуль №3 «Курсовий проект»									
3.1	Оцінка ефективності інвестиційних проектів підприємств авіації спецпризначення	45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за модулем №3		45	-	-	45	45	-	-	45
Усього за 2 семестр		150	34	34	82	150	6	12	132
Усього за навчальною дисципліною		270	51	51	168	270	14	16	240

2.2. Завдання на курсовий проект.

Теми курсових робіт (проектів) та завдання для їх виконання розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом випускової кафедри і доводяться до відома студента індивідуально і виконуються відповідно до методичних рекомендацій розроблених кафедрою. Наприклад, номер варіанту теоретичної частини та завдання дорівнює сумі трьох останніх цифр індивідуального навчального плану студента.

Час, потрібний для виконання курсової роботи (проекту) - до 45 годин самостійної роботи.

2.3. Завдання на контрольну (домашню) роботу (ЗФН).

Контрольна (домашня) робота (ЗФН) з дисципліни виконується у першому семестрі з метою закріплення та поглиблення теоретичних знань та вмінь студентів і є важливим етапом у засвоєнні навчального матеріалу, що викладається.

Виконання, оформлення та захист контрольної (домашньої) роботи здійснюється студентом в індивідуальному порядку відповідно до «Методичних вказівок до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Управління проектами авіації спецпризначення» для студентів заочної форми навчання відповідної спеціальності та освітньо-професійної програми, розроблених провідними викладачами кафедри.

Час, потрібний для виконання контрольної (домашньої) роботи №1 - до 8 годин самостійної роботи.

2.4. Перелік питань для підготовки до екзамену.

Перелік питань та зміст завдань для підготовки до екзамену, розробляються провідними викладачами та затверджуються протоколом засідання кафедри та доводяться до відома студентів.

3. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ДИСЦИПЛІНИ

3.1. Методи навчання

У процесі навчання використовуються такі методи навчання: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, проблемного викладання матеріалу та дослідницький. Крім того студентам надаються індивідуальні консультації (як при зустрічі викладача зі студентом так і через інтернет).

Реалізація цих методів здійснюється під час проведення лекцій, практичних занять, виконанні та захисті розрахунково-графічної роботи, домашнього завдання та контрольної (домашньої) роботи, роботи з навчальною літературою тощо.

3.2. Рекомендована література

Базова література

3.2.1. Проектний аналіз і управління проектами: Конспект лекцій/А.К.Шумейко, А.П. Науменко, С.Ф. Худасова, Т.О.Гаврилко.- К.: НАУ, 2003.-72 с.

3.2.2. Методы экономической оценки инвестиционных проектов на транспорте: Учеб.-метод, пособие/сост. Ю.Ф. Кулаев. — К.: Транспорт України, 2001.- 182 с.

3.2.3 Рижиков В.С. та ін. Проектний аналіз: Навч. Посібник. – К.: Центр учбової літератури, 2007 – 384 с.

3.2.4. Проектний аналіз: курс лекцій / О.Є.Соколова, Л.О.Сулима. – К.: НАУ, 2011. – 88 с.

3.2.5. Бардиш Г.О. Проектний аналіз: Підручник. – К.: «Знання», 2006. – 415 с.

Допоміжна література

3.2.6. Гайдис Н.М. Інвестування. – Львів : Львівський банківський інститут НБУ, 2002.

3.2.7. Верба В.А., Загородніх О.А. Проектний аналіз: Підручник. К.: КНЕУ, 2000. – 322 с.

3.2.8. Мочерний С.В. Методологія економічного дослідження. – Львів: Світ, 2001.

3.3. Інформаційні ресурси в інтернеті

3.3.1 Законодавство України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws>

3.3.2. Кабінет Міністрів України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua>

3.3.3. Міністерство інфраструктури України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://mtu.gov.ua/>

3.3.4. Національна бібліотека ім. В.І.Вернадського. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/>

3.3.5. Наукова бібліотека НАУ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.lib.nau.edu.ua/booksfornau/>

4. РЕЙТИНГОВА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ НАБУТИХ СТУДЕНТОМ ЗНАТЬ ТА ВМІНЬ.

4.1. Оцінювання окремих видів виконаної студентом навчальної роботи здійснюється в балах відповідно до табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Вид навчальної роботи	Мах кількість балів		Вид навчальної роботи	Мах кількість балів	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1 семестр			2 семестр		
Модуль № 1 «Сутність та методологія проектного аналізу»			Модуль № 2 «Аналіз, оцінювання та планування інвестиційного проекту»		
Виконання тестових завдань на практичних заняттях	40 (сумарна)	20 (сумарна)	Виконання завдань на практичних заняттях	32 (сумарна)	60 (сумарна)
Виконання та захист контрольної (домашньої) роботи	–	40	–	–	–
<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №1 студент має набрати не менше</i>	24	–	<i>Для допуску до виконання модульної контрольної роботи №2 студент має набрати не менше</i>	19	–
Виконання модульної контрольної роботи №1	20	–	Виконання модульної контрольної роботи №2	28	–
Усього за модулем №1	60	60	Усього за модулем №2	60	60
Усього за модулями №1, №2			60	60	
Семестровий екзамен			40	40	
Усього за дисципліною			100		

продовження Таблиці 4.1

Модуль №3	
Вид навчальної роботи	Мах кількість балів
	Денна та заочна форма навчання
Виконання курсового проекту	60
Захист курсового проекту	40
Виконання та захист курсового проекту	100

4.2. Виконані види навчальної роботи зараховуються студенту, якщо він отримав за них позитивну рейтингову оцінку.

4.3. Сума рейтингових оцінок, отриманих студентом за окремі види виконаної навчальної роботи, становить поточну модульну рейтингову оцінку, яка заноситься до відомості модульного контролю.

4.4. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсового проекту/роботи в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до відомості модульного контролю.

4.5. Сума підсумкової семестрової модульної та екзаменаційної рейтингових оцінок, у балах становить підсумкову семестрову рейтингову оцінку, яка перераховується в оцінки за національною шкалою та шкалою ECTS.

4.6. Підсумкова семестрова рейтингова оцінка в балах, за національною шкалою та шкалою ECTS заноситься до заліково-екзаменаційної відомості, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.7. Підсумкова модульна рейтингова оцінка, отримана студентом за результатами виконання та захисту курсової роботи, крім відомості модуль-ного контролю, заноситься також до навчальної картки, залікової книжки та Додатку до диплома, наприклад, так: **92/Відм./А, 87/Добре/В, 79/Добре/С, 68/Задов./D, 65/Задов./E** тощо.

4.8. Підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни дорівнює підсумковій семестровій рейтинговій оцінці.

Зазначена підсумкова рейтингова оцінка з дисципліни заноситься до Додатку до диплома.

(Ф 03.02 – 01)

АРКУШ ПОШИРЕННЯ ДОКУМЕНТА

№ прим.	Куди передано (підрозділ)	Дата видачі	П.І.Б. отримувача	Підпис отримувача	Примітки

(Ф 03.02 – 02)

АРКУШ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ДОКУМЕНТОМ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Підпис ознайомленої особи	Дата ознайомлення	Примітки

(Ф 03.02 – 04)

АРКУШ РЕЄСТРАЦІЇ РЕВІЗІЇ

№ пор.	Прізвище ім'я по-батькові	Дата ревізії	Підпис	Висновок щодо адекватності

(Ф 03.02 – 03)

АРКУШ ОБЛІКУ ЗМІН

№ зміни	№ листа (сторінки)				Підпис особи, яка внесла зміну	Дата внесення зміни	Дата введення зміни
	Зміненого	Заміненого	Нового	Анульованого			

(Ф 03.02 – 32)

УЗГОДЖЕННЯ ЗМІН

	Підпис	Ініціали, прізвище	Посада	Дата
Розробник				
Узгоджено				
Узгоджено				
Узгоджено				